

Witte Donderdag 2025

Een merkwaardige maaltijd moet het geweest zijn. In één of andere zaal, ergens in Jeruzalem.

Jezus en zijn leerlingen zijn bij elkaar en eten samen het paasmaal. En met het eten ervan, gedenken ze de bevrijding en de haastige uittocht uit Egypte van hun verre voorouders.

Met elkaar eten heeft altijd iets feestelijks en schept gemeenschap. Deze maaltijd echter veroorzaakt eerder afstand en verwarring. Want Jezus doet iets wat volstrekt buiten alle orde valt. Jezus gaat namelijk tijdens de maaltijd voeten wassen.

Normaal gebeurt het voetenwassen voordat je binnenkomt en aan tafel gaat. En goede gastheer of gastvrouw zorgt ervoor dat de gasten bij binnenkomst zich de voeten kunnen laten wassen. En het zijn slaven die die voeten wassen.

Hier gaat het er anders aan toe. De leerlingen en ook Jezus zelf zitten met ongewassen voeten aan tafel. En wat veel meer afwijkt is, is dat Jezus de slavenrol op zich neemt en bij de ongewassen voeten langsgaat. Dit is de wereld op zijn kop. Een gastheer die slavenwerk verricht.

Jezus staat op van zijn plaats. Hij trekt zijn bovenkleed uit. Daarmee ontdoet hij zich van al zijn waardigheid en daarmee loopt hij reeds als het ware al een vooruit op zijn vernedering en dood

Het wassen geldt als een teken van zuivering en reiniging van wat je in je leven dwarszit en tegenzit. Van wat het leven moeilijk en pijnlijk maakt.

Het schoonwassen is uitdrukking van Gods geheim dat ons leven vernieuwd wordt. Dat we verder mogen. En verder kunnen. Als nieuwe en geheiligde mensen.

Als Jezus de voeten van Petrus onder handen wil nemen, trekt hij ze terug. En roept verontwaardigd uit: “u wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer”.

Petrus weigert gebruik te maken van de dienstbaarheid van Jezus. Waarop Jezus hem laat weten: “als ik je voeten niet mag wassen. Als ik geen zorg mag dragen voor jou, dan kun je niet bij me horen”.

Maar Petrus ontgaat dat teken. Hij raakt in de war. En slaat dan vervolgens helemaal door als hij zegt. “Dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn hoofd en handen”.

Maar nee, het gaat om de voeten. De voeten als het symbool waarmee je je door het leven beweegt. Met de voeten raak je de aarde. Voeten vormen je basis. En belangrijk is om grond onder je voeten te hebben: een hecht fundament, dat nieuw en geheiligd is. Stevig op je benen staan dat lukt niet altijd en is helaas niet voor iedereen weggelegd.

Petrus begrijpt het gebaar van Jezus niet of het ontgaat hem. Maar het gaat hier niet om Petrus.

Bij dit laatste avondmaal staat Jezus zelf helemaal centraal.

Alle licht en alle ogen vallen op hem als hij al dienende en delende rondgaat. Deze voetwassing is dan ook een samenvatting van heel zijn leven. Van zijn onvoorwaardelijke liefde.

Van liefde die hij tot het op het kruis uitgedragen en volgehouden heeft.

Liefde waarvoor hij voor ons zijn leven heeft gegeven. Liefde waarvoor Hij een hoge prijs voor betaald heeft.

In deze voetwassing tijdens deze laatste maaltijd, in dit mooie gebaar toont Jezus een voorbeeld zijn liefde voor... en verbondenheid met zijn leerlingen én daarmee met alle mensen. Zo ook met ons, op deze avond....